

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

30 жовтня 2019 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пропоную починати.

У нас 12, Вікторія Павлівно?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. 12.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 членів комітету присутні, колеги, тому засідання комітету оголошую відкритим.

По-перше, оголошення. Ярослав Іванович вчора відсвяткував день народження. З чим я щиро вітаю, наш колего, бажаю вам терпіння, мудрості і плідних ініціатив, які забезпечать економічне зростання всієї країни, тому що ми всі його дуже чекаємо.

Шановні колеги, нас вшанував своїм візитом Тимофій Сергійович Милованов, міністр економіки і всіх інших, напевно, сфер в цій країні. Я вибачаюсь, але дуже довга назва, тому я навіть не буду пробувати її називати. Пане Тимофію, будь ласка. Ми раді вас бачити і дуже дякуємо за те, що ви знайшли час і можливість до нас завітати.

Але перед тим, як передамо слово Тимофію Сергійовичу, я прошу комітет проголосувати за затвердження порядку денного, який розданий станом на сьогодні. Прошу, колеги, проголосувати за порядок денний.

Хто – за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую.

Тоді починаємо з пункту першого щодо пріоритетного розвитку економіки та галузі розвитку, розвиток яких повинен простимулювати економічну активність України.

Тимофій Сергійович, будь ласка.

МИЛОВАНОВ Т.С. Дякую дуже.

Я би не казав, що так, вшанував. Це ви... вас народ обрав, а не нас. Нас ви призначили, тому ми працюємо для вас. Дякую дуже за запрошення. Це є велика честь завжди, ми завжди будемо приходити, намагатися, наскільки це можливо, бути.

Перед тим, як я дам огляд того, що ми вважаємо пріоритетними галузями напряму, просто нагадаю, ви всі це знаєте і так, що в нас є два сценарію економічного розвитку на наступний рік і на наступні три роки. Перший сценарій є базовий, на якому побудований бюджет, він передбачає 3,7 відсотка економічного зростання в наступному році, і далі воно потроху вирівнюється до 4 тощо в наступні роки після цього. Це ми вважаємо замало, наша мета – більше значно. Так? Як Президенті і Прем'єр озвучували значно вище. Прем'єр говорив про 40 відсотків за 5 років. Це реально досягти, але потрібно певні речі зробити.

Давайте базовий сценарій. В ньому 3,7, це все одно покращення порівняно з попереднім сценарієм. У нас було десь 3,3, це був сценарій навесні, і цей сценарій, він також є, він погоджується із сценарієм Світового банку, Світовий банк також переглянув, підвищив свій сценарій економічного зростання з 3 відсотків до 3,7. Чому це є знаковим? Це знаковим є, тому що для більшості країн зараз сценарій економічного розвитку на наступний рік переглядають в сторону зменшення, тому що світова економіка уповільнюється. І, в принципі, це те, про що ми говорили.

Навіть до призначення уряду були питання: а яка буде наша реакція, якщо буде глобальна криза. Чи, можливо, не глобальна, а локально вона вдарить нас по якимось цінам чи по фінансовим ринкам, які для є критично важливими. Тому що у нас економіка не є повністю, ну, далеко від того, щоб бути диверсифікованою, ми є залежним від зовнішніх ринків. Я про це зараз прокоментую, де можна очікувати негатив для нас через уповільнення. І через уповільнення світової економіки Світовий банк і МВФ переглядають рівень економічного зростання для всіх країн. Середній рівень економічного

зростання для країн нашого типу, в якому Світовий банк дав оцінку, є 1,8 відсотка на наступний рік. Тобто це перший раз, коли ми виглядаємо значно краще. Ну, не перший, але цього року ми виглядаємо значно краще, ніж в середньому країни, з якими нас порівнюють. Більше того, ми зростаємо, нас переглядають вгору під час того, як всіх переглядають вниз. І це ваша заслуга, тому що... Всіх, всіх разом, я не хочу ділити на хороших, поганих, всіх разом. Заслуга уряду, заслуга Президента, заслуга того, що ми робимо всі разом.

Далі. Позитивний сценарій, у нас є оптимістичний, він 4,8 відсотка економічного зростання. Тобто ми можемо досягти, у нас просто, у нас макроекономічна модель. Ви знаєте, як куховари вклали інші інгредієнти, отримали інші результати. Тобто 4,8 реально отримати. В чому різниця? Для того, щоб отримати 4,8, формально різниця в моделі полягає в кількості інвестицій внутрішніх і зовнішніх. В базовому сценарію у нас приблизно 3 мільярди інвестицій, в оптимістичному – приблизно 6 мільярдів.

Всі реформи, які робилися до нас, які робимо ми, які будуть робитися після нас, вони є структурними, вони займають час. Наприклад, якщо ми проводимо ринок землі чи проводимо приватизацію, це як мінімум займає вісім кварталів до того, коли ми почнемо відчувати результат. Ну, припустимо, беремо, запускаємо ринок землі в хорошому варіанті для економіки наступного жовтня. Це означає, що взагалі наступного року ніякого немає впливу. А якщо інвестори не встигнуть перебудувати свій, то це буде взагалі на врожай через рік, в 2021. То ми тільки побачимо серйозний ефект від цього через 2 роки. Це погоджується з тим, що я кажу, що ефект оцінки будь-яких там інвестицій, змін в структурних реформ займає вісім кварталів приблизно.

Тому, щоб зростати швидко, нам потрібні інвестиції. Інвестиції – це те, що можна побудувати завод чи побудувати дорогу можна за 3 місяці, за 6 місяців. І запустити чи розширити порт, спроможний. Чи купити локомотиви і запустити якусь інфраструктуру. Це можна зробити швидко. Тому швидке

економічне зростання швидке в сенсі зараз, воно збільшується за рахунок інвестицій.

Ми зараз проговоримо. Я підійшов до того пріоритетного для нас, де мати інвестиції. Ми до цього зараз... Я просто контекст даю.

Тому різниця між 3,7 і 4,8 саме полягає в кількості інвестицій. Ми оцінили ці інвестиції. У нас є така таблиця. Ми вас всіх просимо до нас звертатися і казати, у нас є такий проект, заносити в цю таблицю. Ми туди ставимо оцінку. Ймовірність, ми кажемо, о'кей. Це єрунда, ймовірність 10 відсотків, може взлетить, може... Ні, а це конкретний проект 95 відсотків, що він пройде. І таким чином ми нарощуємо, ну, і ми слідкуємо далі за тими цими проектами і ведемо їх.

У нас зараз буде побудований один офіс. Всі оці UkraineInvest, Export Promotion малий середній бізнес, Фонд інновацій, вони збираються під одну агенцію. Агенція буде під Кабінетом Міністрів, і там буде акаунт-менеджер по суті. Для кожного інвестора ми будемо давати, ну, якщо там 50 мільйонів і більше чи 100 мільйонів і більше, буде одна людина, яка вирішує всі проблеми. Щоб це був сервісний такий підхід. Тому економічне зростання досягається саме інвестиціями в короткостроковому періоді. Але не потрібно забувати про всі ці реформи, які ви робите, концесії приватизація тощо, да, о'кей.

Тепер, що з пріоритетами. Ну, якщо по-простому, якщо не брати цифри, якщо не дивитися на цифри, ми знаємо, що інфраструктура важлива. Інфраструктура в будь-якому... Якщо ми порівняємо наші зовнішні інвестиції Foreign direct investment з грузинськими. У нас маленька частка дуже іде на інфраструктуру. В той час як в Грузії, наприклад, кількість зовнішніх прямих інвестицій FDI, вона 1,8 мільярда. Це схоже до того, що ми маємо. А ми маємо там 2-3 мільярди рік від року. Тобто Грузія, маленька країна, має приблизно стільки же, майже стільки ж, скільки і ми. Більше того, 60-70 відсотків там є в інфраструктуру. Дороги, залізниця, переробка, порти і

тощо, так. Тому це є критично і для нас. Нам потрібно нарощувати інвестиції в інфраструктуру.

Друге – енергетика, звичайно. Ми є країна, яка те, що називається commodity based business. Ми будемо возити зерно. Ми будемо возити вугілля. Ми будемо возити метал. Навіть, якщо це метал не чугун, а переріб, все одно це будуть труби високої якості, але все одно ми маємо їх возити. Тому залізниця критична. Дорогі критичні. Порти критичні. Аеропорти критичні. Так? Вся інфраструктура в нас є критичною, будь-які інвестиції критичні. Ми енергомістка, енергоїомка країна. І у нас питання енергонезалежності і підвищення ефективності енергетичної теж є велика проблема. Тому другий пріоритетний напрямок для нас є енергетика. Далі можна говорити: ядерна, альтернативна, вітряки чи вугілля, як, що. Але це пріоритети. Оці два пріоритети я би відокремив як те, що потрібно для зростання.

Але інвестиції не прийдуть самі по собі. Поки не буде довіри до того, що ми є не просто хороші люди, гарні люди, а і гарна країна, що ми є спроможні виконати своє зобов'язання і виконати те, що ми обіцяємо інвестору, захистити інвестора. Тобто різниця насправді між цим 3,7 і 4,8 відсотка – це питання бізнес-клімату. Якщо ми вирішимо питання корупції. Якщо ми робимо судову реформу. Якщо ми знаємо, що всі сильні, слабкі внутрішні гравці грають за рівними правилами, так. Якщо ми бачимо, у нас політичний процес ефективний, а не деструктивний, якщо ми бачимо, що уряд працює, виконує і працює як зладжена машина, то інвестиції прийдуть.

Наше розуміння від розмов, наприклад, в Маріуполі чи в Вашингтоні з інвесторами, що вони очікують три речі. Вони очікують: перше – ринок землі, як лакмусовий папір, для того, що чи ми є спроможними, чи ні; друге – транш МВФ. Не тому що нам потрібні гроші, нам не потрібні гроші. Ну, я так не можу говорити "не потрібні", нам потрібні, але сума там не є така критична, як бувало, знаєте, в 2014 році, що нам потрібні були дуже серйозні

суми. Сума там нам не є критична, це не питання суми, це питання довіри, це певні сигнали.

Якщо б ми знаходились в такій ситуації, як ми знаходимося сьогодні, в такі макроекономічній стабільній ситуації кілька років, ми тоді вже можемо без МВФ жити. Тому що інвестори будуть бачити, що ми спроможні. Сьогодні інвестори ще не розуміють, вони нібито догори дібралися і дивляться, чи ми переліземо через гори чи ні. І тому вони хочуть сигнали. Да? Тобто другий сигнал є МВФ. І третій, звичайно, – антикорупція. Там посадки, суди, судова... ну справжня робота. Оці три речі, і тоді я впевнений, що нас заллють грошима інвестиційними. І там можна говорити про умови, і вартість капіталу знизиться, тому що той відсоток, що ми маємо платити за ризик України, він знизиться.

Тепер конкретно по індустріям. Давайте по галузях поговоримо конкретно. Як ця оцінка робилася? Це оцінка історична, тобто за період, ну наприклад, 10-15 років в середньому. На жаль, якщо ви подивитеся на структуру економіки і порівняєте із політичною структурою, політична структура в Україні дуже сильно змінюється. Ну там 4, 5, 10 років пройшло, 15 – зовсім інша структура політична. В економіці ми такого не бачимо, в економіці зміни структурні економіки набагато повільніші. Через якісь чинники, які більш такі... ну от інфраструктурні насправді. Тому те, що ми кажемо зараз, це те, де можна найшвидше зробити вплив. Але це не означає, що це є нашою метою. Можливо ми не... можливо, ми хочемо в майбутньому, щоб інші галузі стали для нас пріоритетними, тоді потрібно їх розвивати. Тобто те, що я от зараз дам перелік галузей, це історичний, те, що є сьогодні. Якщо ми хочемо швидко надати зростання на основі тої структури, що є в економіці сьогодні, оце потрібно робити. Але, якщо ми хочемо подумати, і ви як політики маєте право дати це, і сказати, ні, ми хочемо бачити іншу економіку, тоді будемо мати розмову про те, як це ефективно зробити.

О'кей. Як розраховуються ці речі? Ми дивимося на просте. Додати одну гривню інвестицій в цю галузь. Який ефект на економіку? Інколи, наприклад, якщо локомотив купити, ефект буде більший, бо більше перевезеш, і там вже є та агро. А, можливо, ти даєш там, я не знаю, ну, от ми про це не будемо говорити, але підвищити кількість чиновників, чи зарплати, чи державна програма на чогось там на оптимізацією цією будівлі. Вони дають маленькі ефекти. Тому що воно не притримує максимальну економіку зараз.

О'кей. Перелік. Перше. За оцінками Мінекономіки найбільший ефект для розвитку економіки формувати це в наступних напрямках. Перше. Добування металевих руд, інших корисних копалин та розроблення кар'єрів. О'кей. Тобто це те, що дає найбільше. Я не кажу, що це правильно, я не кажу, що ми хочемо, можливо, ми хочемо це змінити. Це так, як є сьогодні по Це факт.

В першу чергу через переважну спрямованість на внутрішнє виробництво без залучення імпортової сировини та значний суміжний вплив на будівництво та металургію. Тобто, якщо з кар'єрами стає краще, металургія стає краще і навколо. Наприклад, в Маріуполі, мені вчора мер Маріуполя сказав, що у них зарплата середня по Маріуполю вища ніж середня по Києву офіційно. Ми зараз це перевіряємо. Якщо це правда, це приклад, коли ви даєте, наприклад, руду, є покращення металургії, є підняття заробітних плат, є підняття попиту, створюються кафе і так далі. Податки якісь місцеві платяться.

Наступне. Металургійне виробництво та виробництво коксу та коксопродуктів через високий мультиплікативний ефект на суміжні види діяльності вітчизняного промислового комплексу та сфери послуг.

Третє. Діяльність у сферах права та бухгалтерського обліку. Діяльність головних управлінь хед-офісів, консультування з питань керування, діяльність у сферах архітектури та інжинірингу і технічні випробування та дослідження. В таких галузях. Тут створюється висока додана вартість в умовах необхідності розроблення якісних проектів та технічних досліджень

на тлі проведення оновлення підприємств, заходів енергоефективності та будівництва інфраструктур.

Тобто про що ми тут говоримо? Ми не просто маємо підтримувати будь-якого бухгалтера, тут розмова йде про те, що ми маємо реорганізувати, покращити інфраструктуру і енергетику, і всі інвестиції в такі проекти, які покращують, оновлюють ті інфраструктурні об'єкти і енергетичні, які у нас є, вони дають високий ефект. Тобто це треба розбирати не формально, а по суті.

Наступна – будівництво. Знову-таки регламент, я, да, перепрошую. Будівництво. Ні, я просто не знав, скільки. Мені за 2 хвилини – я за 2 хвилини буду. Я перепрошую, я ще 30 секунд і закінчую.

Будівництво. Високий мультиплікативний ефект на суміжні види діяльності, добувна промисловість, виробництво будматеріалів та металургія, низький рівень імпорту. Звичайно, у будівництві потрібно дивитися, що ми будуємо. Можна побудувати те, що нікому не потрібно.

Послуги освіти та охорони здоров'я, тому що вони покращують якість праці, люди менше хворіють, більше виробляють, більше працюють, живуть краще, мають кращий досуг тощо.

Послуги з ЖКГ, звичайно. Це там, де люди живуть, і там теж питання інфраструктурні є.

І ІТ. ІТ створюється висока додана вартість, залучення у виробничий цикл переважно внутрішнє виробництво у сфері послуг. Тут потрібно працювати над тим, щоб ми ІТ перетворювали в продуктове ІТ, не в аутсорс, тобто не blue-collar, "голубі воротнички" а в білі, в "білі воротнички" ІТ, щоб ІТ працювало на сферу послуг, діджиталізація країни. Отаким чином.

І експорт послуг. Експорт послуг самого продукту, а не людини, що їй сказали з на що кодувати. Це теж добре, але краще ми свої продукти.

Це, в принципі, якщо по-простому. Більш широко я дам повну презентацію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тимофій Сергійович. Дякую.

У мене, колеги, якщо дозволите, від себе запитання, потім у членів комітету, звісно. Дякую.

По недиверсифікованій економіці згоден повністю. Питання з приводу того, чи є плани по диверсифікації, я саме через це і попросив про пріоритетні галузі, бо у нас є Розпорядження Кабміну 843 від 13-го року, ще Азаровим підписано, "Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки". Я би, напевно, порекомендував звернути на нього увагу. Там шість цих пріоритетних галузей, десь вони у чомусь розходяться, десь не розходяться, але питання, наскільки їх необхідно актуалізувати. Тому що навіть відповідно до класифікатору професій, елементарно немає професій по економічним галузям і напрямкам. Ми тут зустрічаємося з проблемою там профспілками і по всьому іншому.

Далі. І останнє – це експертна підтримка українського бізнесу. Бо структура експорту наскільки ми бачимо – це продукція з низькою доданою вартістю переважно агросектору. Немає гарантії державної підтримки. І через гривню всі фінансові показники негативні. Чи є в планах забезпечити державну підтримку українського експорту? Дякую.

МИЛОВАНОВ Т.С. Дякую дуже.

Про пріоритетні галузі, це питання критично важливе. І це саме, через що я говорив, ми маємо всі разом вирішити, яку економіку ми хочемо будувати. Це не можна зробити відокремлено від ринку праці. Ми маємо розуміти, де в нас, наприклад, "Метінвест", в Маріуполі нам сказали, що в них 20 тисяч вакансій. Одночасно у нас в Україні 8-9 відсотків безробіття офіційного. Тобто у нас є люди, які шукають собі роботу. Це показник безробіття. І є люди, які потрібні бізнесу, але вони один одного не знаходять.

Ми зараз готуємо аналітику дослідження ринку праці українського в сучасному стані, щоб зрозуміти, де є залишки, а де навпаки є нестача. І ми вже почали робити профайлінг, службу зайнятості переорієнтовану, щоб вони робили профайлінг. Це, коли вони приходять до людей в тих галузях, які

вмирають. Ну, ми знаємо, які професії будуть потрібні, а які вмирають. І ми йдемо до тих, де вмирають, і бачимо, які в них є навички, яких їм не вистачає для того, щоб бути витребуваним на новому ринку праці. І це має бути системна реформа. Реформа ринку праці, вона має бути пов'язана з інвестиційною. Якщо ми розуміємо, що у нас відбувається з ринком праці, де є ресурс, а де навпаки немає, то ми розуміємо, де ми можемо інвестувати і в освіту, і в нові підприємства. Тому це пріоритет.

Стосовно експорту, експортної підтримки. У нас є ЕКА непрацююче, експортно-кредитне агентство. Проблема реально є. Проблему потрібно реально вирішувати. Тому що наші конкуренти, я маю на увазі компанії з інших країн, коли вони б'ються за експортні контракти, в них є доступ до фінансування. У нас капітал високий, дорогий. Тому держава має тут зайти і вирішити цю проблему. Держава завжди має зайти там, де ринки не працюють. На сьогодні наші ринки капіталу не працюють.

Тому так само, як і в агро, наприклад. Чому ми будемо фінансувати і підтримувати фермерів і продовжуємо? Тому що там теж немає доступу нормального до ринку капіталу. Тому там, де ринки не працюють, держава має заходити. Але одночасно розвивати ринок капіталу, щоб з часом... все те, що я говорив – довіра, судова реформа, боротьба з корупцією – щоб з часом ринки капіталу, а не держава виконувала цю функцію. Тому тут я прошу разом з нами попрацювати, чи нам разом з вами, тому що, можливо, потрібні якісь зміни в законодавстві, тому що сьогодні, фактично...

_____. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Да, і не тільки бюджет. Там навіть не в бюджеті. Тому що ЕКА вивели з-під якихось законів, вона не може страхуватися. Вона не може леверидж отримувати, тобто вона структурно є сьогодні не функціональною. Там бюджет – це окреме питання, але навіть не питання

бюджету... У них зараз є 200 мільйонів, але вони все одно не кредитують навіть тою маленькою сумою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно.

МИЛОВАНОВ Т.С. Тому це питання, я думаю, що заслуговує... обидва питання заслуговують окремої розмови більш детально про те, яку ми економіку будемо, а друге – що ми робимо з експортом.

Але я хотів би доповісти про певний прогрес в експорті. Я знаю, що ви бачили, але я просто ще раз кажу, що це немаленька перемога, що Президент Трамп підписав нам GPS... GSP, перепошую, генеральну систему преференцій. Нас повернули туди. Це порядку 1,5-1,4 мільярда доларів для нас обігу, де наші бізнеси продають в Штати і зараз там будуть преференції до них. Нас виключили з тих преференцій, тому що ми щось не те зробили. Ми в принципі працювали – і попередній уряд, і ми – над тим, що... І дякую, Степан Іванович, що ви це робили, тому що всі документи ви зробили, але влітку Трамп не прийняв це рішення – повернути нас. Ми провели зустрічі з Ambassador Gerrish в Штатах два тижні назад. Ми також проводили ...бекграунд кампанію через Washington Post та інші, і 25 числа Трамп підписав, і це велика перемога.

В п'ятницю, в цю п'ятницю буде, як наслідок цього, торгова комісія українсько-американська, яку я... головую, вона в Києві буде. Проте, там ще є питання по сталі, є питання по інтелектуальним правам власності. І я хочу сказати, що у вас є, я знаю, питання до напівпровідників, закону, перейменування. Ці закони для нас теж відіграли в цьому процесі, здається, яку б роль – непряму. Тому що ці закони, вони в рамках нашої асоціації з ЄС працюють, але нам це дозволяє давати аргументи в Штатах, що, дивіться, ми серйозні, ми виконуємо свої зобов'язання, ми інша команда, ми рухаємося вперед, будь ласка, виконуйте свої.

Наступна проблема для нас є – це АСАА, промисловий безвіз. Ми свою частину виконаємо разом з вами і законодавчо, і виконавчо. Питання знову-таки показати Європі, що ми, дійсно, серйозний партнер, щоб вони свою частину виконали, і тоді у нас буде промисловий безвіз.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Пан Колтунович, будь ласка, у вас було питання.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую дуже.

Я вибачаюсь, просто буду змушений бігти на інший комітет. Але я хотів звернути увагу на те, що, безумовно, порадувала назва, що пріоритетні галузі економіки, які будуть простимульовані, але я не почув суднобудування, авіабудування, яка ситуація буде, в інших високотехнологічних секторах промисловості, приладобудування. І що найголовніше, було б непогано, це моя пропозиція, через місяць, наприклад, щоб ви прийшли, дали доручення підлеглим, щоб нам порахували, наприклад, яка буде частка чи доля агропромислової продукції в експорті через 2-5 років, яка буде доля машинобудівної продукції.

Коли ми говоримо про наукоємну продукцію, коли ми говоримо про продукцію з високою доданою вартістю, то вона має конкретне відображення в даних Держстату, Ми бачимо ці дані і ми говоримо, що у нас понад 40 відсотків – це сільськогосподарська сировина, фактично, і у нас аграрно-сировинна модель розвитку країни. Ми ж виступаємо за технологічну, за інноваційну економіку і відповідно ми чекаємо зовсім інших пріоритетів. Тому у мене пропозиція. Було б непогано, щоб там, наприклад, через місяць ми мали можливість почути, я впевнений, що це можливо порахувати, і ми бачили б тоді і розуміли. Це перше.

А другий момент важливий. Темпи зростання ВВП – це, звичайно, досить добре. Але є ще такий показник, як обсяг, номінальний обсяг валового

внутрішнього продукту. І за цим показником ми далеко відстаємо від наших сусідів. Якщо з розрахунку на ВВП на душу населення, також відстаємо, і нам навіть наші, ваші, ну, наші і ваші колеги з Світового банку рахують там і 50 років і менше, хоча там можна і швидше досягнути. Тому з цієї точки зору якраз прохання також дати і прогностні параметри щодо номінального обсягу валового внутрішнього продукту. Тому що ми рахували, там це десь буде 183 мільярди, а це показник 13-го року, тому це важливі речі.

І у мене пропозиція, щоб ми через місяць, наприклад, я думаю, що така практика можлива, і ми послухали, бо ми поки що базуємося на аналізі програми і на тому макропрогнозі.

А щодо високотехнологічних секторів, да.

МИЛОВАНОВ Т.С. О'кей, дякую дуже.

Я швидко відповідаю. Дуже важливо, дійсно. Я думаю, що потрібно навіть таку дискусію провести: де ми є, і куди ми можемо піти. Тому що це трошки наш вибір. Так робимо, більше буде агро. І далі, агро теж різне може бути: може зерно, може переробка, може щось-щось-щось.

А з наукоємними також. Космос у нас ще є, ще є інші. І це можна, я не знаю, 15-20 хвилин, ми підготуємо 2-3 сценарії, наприклад, і скажемо: сценарій в таку сторону, сценарій в іншу. Ми маємо розуміти, що, якщо ми змінюємо траєкторію розвитку, то в першому періоді буде трошки падіння чи не таке велике зростання, тому що реструктуризація завжди вона щось коштує для економіки. Ну, люди там мають перенавчитися, вони одну роботу... буде в них менше, вони вже в агро працюють. Їм підкрутити трактор, щоб він поїхав швидше, ну ще одне поле опрацював – це легше, ніж перевчитися і піти щось робити, переробку, наприклад. Тому є структурні зміни, вони завжди дорогі, але це вибір наш, між сьогоднішнім і завтрашнім. Так?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Це як пропозиції. І дуже вадлива пропозиція так само по структурі ВВП. Якщо ми 17,5 відсотка у нас це добувна і переробна промисловість, ми хочемо бачити, який буде цей показник... Це важливо.

МИЛОВАНОВ Т.С. Дивіться, я працював в Нацбанку, я бачив, як там вони будували, збивали інфляцію. Ми можемо погоджуватися, не погоджуватися по банках, це окрема розмова, я її в сторону відмітаю зразу. По інфляційному таргетуванню, вони сказали, коли було 40-30 відсотків інфляція, вони сказали, у нас інфляція буде 5, це наша мета, ми до неї йдемо. От ми маємо теж сказати в економіці: у нас мета – така економіка. От ми до неї йдемо. Як ми до неї йдемо? Давайте розмовляти. І тоді розмова буде не технічна, там типу 200 мільйонів гривень на підтримку ЕКА, а проти нашої... що ми йдемо.

І останнє, про номінальне. Дивіться, що відбувається. Інколи, коли у нас, і це буде відбуватися, це важлива частина, якщо у нас буде от між цими сценаріями один – 3,7, другий – 4,8. В 4,8 курс нижче і номінальний нижче. Чому? Тому що що відбувається? Інвестиції починають заходити, вони прибивають курс, вони прибивають інфляцію насправді. Тому номінальний... Там же ж інфляція завжди грає, да, трохи. Ми це теж можемо обговорювати. Добре?

КОЛТУНОВИЧ О.С. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Звичайно. Якщо комітет схоче, ми з радістю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, пан Колтунович.

Будь ласка, пан Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Доброго дня. Тимофей Сергеевич, я очень сильно уважаю вас. Не считаю, что эта шутка, которую вы сами сказали, она вообще к вам никакого отношения не имеет абсолютно. Вы очень, скажем так, умный человек, имеющий опыт, и достойный быть нашим министром экономики.

Теперь по сути. Скажите, пожалуйста, у меня к вам один вопрос и просьба, больше, наверное, просьба. Я прошу вас как министра экономки сделать расчет, учесть этот расчет в том прогнозе, который вы нам сегодня озвучили, я имею ввиду рост ВВП, ситуация, связанная с конфликтом на востоке страны нашей. При условии мирования этого конфликта, при условии наступления мира в Украине, как это может повлиять на ВВП. Потому что, по моему мнению, это самый основной показатель привлечения инвестиций, это стабильность и мир в Украине. И параллельно нам представить и показать обществу, чтобы у нас уже в обществе было понимание, к чему мы идем. Потому что нас критикует оппозиционные силы за это. Я считаю, что это напрямую влияет на экономику. Поэтому это нужно доносить до общества, чтобы общество понимало: если мы не хотим примириться, это стоит нам вот столько, если мы идем на примирение, у нас будет экономика вот такая, ВВП будет такой. Мы хотели просто чистые цифры услышать.

МИЛОВАНОВ Т.С. Принято. Зробимо.

ШЕВЧЕНКО Є.В. И второй вопрос, извините, пожалуйста, у меня короткий очень. Я хочу тоже, чтобы вы в своих показателях, в министерстве имеется в виду, учли возможность снятия блокировки поставок угля с ОРДЛО. Есть ли такая возможность, чтобы мы сделали экономический расчет, что мы можем получить за гривну, как это повлияет на экономику, на себестоимость электроэнергии, это потом ляжет на себестоимость продукции металлургической, химической, на тарифы и на уровень жизни людей. И мы хотим понимать, что если мы идем на этот практически шаг серьезный,

который заполитизированный, но мы хотим понимать цифры. Нам нужно обществу показать цифры, что мы из этого получим, и какие в итоге тарифы будут у людей.

МИЛОВАНОВ Т.С. Понятно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене єдине прохання. Коли ми задаємо питання або ставимо коментарі, будь ласка, використовуйте ці коментарі як персональну думку або персональне прохання. І просіть від свого імені, а не від імені колективу або фракції, або ще чогось.

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я прошу від свого імені, від народного депутата Шевченка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Кисилевський, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Пане міністре, раді вас почути. Тому що, мені здається, що між комітетом і Міністерством економіки має бути якась єдина модель розвитку економіки, яку ми маємо як би спільно напрацювати для того, щоб ми злагоджено працювали і підтримували ваші ініціативи. Ви наші, і так ми злагоджено працювали. У мене є декілька питань.

Перше питання таке. Я, можливо, повторю трохи пана Колтуновича, машинобудування не прозвучало в переліку ваших пріоритетних галузей. Це виглядає досить дивно, тому що Україна має дуже велику машинобудівну галузь. Я не кажу про "Ланос". Я кажу в цілому і про суднобудування, і про авіабудування, і про залізничне машинобудування і там про всяке інше. Чому важливе машинобудування. Перш за все, тому що воно дає внутрішній ринок для базових галузей, які зараз у нас дуже сильно залежні від експорту. Якщо там комусь здається, що металурги дуже раді тому, що вони експортують 80

відсотків своєї продукції, то це не так. І вся країна дуже має ретельно спостерігати за світовими цінами на метал. Тому що як тільки металурги ідуть вниз, то економіка вся за металургами іде вниз. Як тільки у нас з'явиться внутрішній ринок металопродукції, країна стане менше залежати від зовнішніх коливань.

Окрім того, звичайно це переробка, це кваліфіковані робочі місця, це наукова школа. І у нас була з Степаном Івановичем дискусія по металобрухту колись, там 2 роки тому. Коли з'ясувалося, що навіть спеціальні сталі нам ніхто не хоче продавати, коли нам потрібно було військову техніку виробляти. Тому як би нам потрібно машинобудування мати в країні, на мою думку, своє. І хотілось би побачити позицію Міністерства економіки, як ви бачите машинобудування в українській економіці. Якщо ви його бачите, то якими засобами ми будемо його реанімувати, підтримувати і щось таке. Перше питання – місце машинобудування у вашому баченні економічного розвитку.

Друге питання стосується ролі державних грошей в створенні економічного зростання. Я знаю, що багато людей, прямо скажімо, ненавидять законопроект Ляшка "Купуй українське", але якщо відкинути політичну тему, державні гроші мають створювати в країні попит на продукцію українського походження. Дуже дивно виглядає купівля американських локомотивів, повністю зібраних в Америці, коли ми маємо потужності для локалізації локомотивів. Надзвичайно дивно.

General Electric навіть само знайшло цей Крюківський завод і на ньому їх локалізує, хоча, в принципі, в Україні є ціла конкурента галузь може на будь-якому їх локалізувати. Зараз Президент поїхав, нещодавно був у Бразилії і домовляється там про бразильські літаки. Мені здається, що це щось дуже схоже. Французькі ці гелікоптери були. Ми виганяємо державні гроші за кордон і створюємо там робочі місця, хоча ми в Україні можемо принаймні локалізувати. Я не кажу про складні формули, про преференції так

само, але держава може вимагати, як це робиться в будь-якій країні світу, локалізації чогось, що в країні можна локалізувати. Це друге питання.

І третє питання. Підтримка експорту складної продукції. Дмитро вже згадував Експортно-кредитне агентство і інші механізми, усі в світі виробники кораблів, літаків, вагонів, локомотивів - вони користуються дешевими грошима від своєї держави. Компанія, в якій я раніше працював, купила за мільярд доларів завод у італійського виробника під кредит італійського експортно-кредитного агентства. І не купила в Німеччині, тому що німецьке експортно-кредитне агентство дало трошки гірші умови, але навіть не було варіанту купити його в компанії, у якої нема свого Експортно-кредитного агентства у..... країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро, дякую.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ось три питання – машинобудування, державні гроші як стимул розвитку економіки в середині і підтримка експорту складної продукції.

МИЛОВАНОВ Т.С. О'кей. Добре.

Машинобудування. Я думаю, тут потрібно нам стратегію насправді справжню зробити, якщо це можливо, яким чином ми хочемо її розвивати. Тому що частково були, по нашим даним були втрачені ринки в Росії для певних частин машинобудування, і саме машинобудування не є... не все, є достатньо конкурентоспроможним для того, щоб переорієнтуватися на інші ринки, які відкрилися. Я просто говорю, як є. Тому тут простого рішення немає. За всім цим завжди стоять економічні певні чинники, і держава може на них вплинути, але тільки до певного рівня. Так? Тому тут з машинобудуванням, я з вами повністю згоден, це стратегічна задача.

А ви казали про сталь, яку нам не дають. Нам по всьому критично те, що нам буде потрібно для національної безпеки в якийсь момент не будуть

давати чи будуть мінятися, да, щось на щось. Тому суверенітет, національна безпека, незалежність вимагають диверсифікованої економіки і економіки такої, яка може в принципі бути більш незалежною від зовнішніх ринків. При цьому ми розуміємо, що Україна буде продовжувати залишатися commodity, да, товарною країною, тому що у нас великі обсяги землі, у нас руда, у нас метал і так далі. Але одне іншому не має ставати на перепоні. Те, що ми сьогодні розвиваємо агро, не означає, що ми не маємо розвивати, наприклад, машинобудування. Ті пріоритети, які вам дав, вони є фактом на сьогодні. Тобто немає... ну, не так ефективно вкладати сьогодні туди, ніж в інші галузі, які б... Це цифри. Я можу цифри показати, ми можемо розрахунки обговорювати, але на рівні стратегії цифри – це вже другорядне. На рівні стратегії це то, як ми хочемо в майбутньому жити, яку економіку ми хочемо, і скільки ми готові туди вкласти грошей. Тому я готовий з вами працювати з усіма з розвитку машинобудування. Я просто підкреслюю, що це потрібно розробляти і, думаю, будувати ну не з нуля, але нову галузь, да, і важливу, інакше ми не будемо незалежними.

Стосовно грошей і підтримки. Державна підтримка важлива, вони має використовуватися там, де не працюють ринки. Як ми вже говорили, ринок капіталу не працює, тому там воно може використовуватися. Але одночасно вона не має спотворювати. Тобто краще давати державну підтримку напряду ніж через інструменти податкові чи там "купуй українське", як приклад.

_____. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Ні-ні, я ж... Це завжди гроші. Будь-яке спотворення в економіці і бажання... будь-яка регуляція – це завжди гроші, потрібно рахувати. Навіть, якщо виглядає не гроші. Це завжди гроші.

Тому стосовно локалізації. Ніхто просто так локалізації не дасть. Це зовнішня має бути стратегічна політика.

Стосовно конкретно локомотивів. Оці 30, чи скільки, локомотивів ми купили, вони зараз тягають 60 відсотків нашого грузовантажу. Наші локомотиви, ті, що є, вони знаходяться в такому критичному стані, я не кажу про виробництво. Питання в тому, наскільки наше виробництво от сьогодні спроможне нам надати. Тут теж потрібний стратегічний підхід. Я думаю, що він має бути не тільки з економічним комітетом, а інфраструктури, тому що перш за все це залізниця, і між двома міністерствами. Тут теж готовий обговорювати, як далі рухатися, але в короткостроковому періоді нам потрібні локомотиви, тому що у нас знос шалений, в довгостроковому ми маємо максимально намагатися розвинути свою галузь, наскільки це можливо.

По державній підтримці експорту. Ми вже це проговорювали. Єдине, що я хочу зазначити і підтримати, що коли ми щось підтримуємо, ми не підтримуємо щось інше. Коли ми підтримуємо експорт, це означає, ми не підтримуємо... Ні-ні, дивіться, це небезпечно, це жарт, він на те, але і небезпечно він на це...

Що означає підтримка експорту? Підтримка експорту важлива тоді, коли інші країни з нами грають в нерівну гру, коли вони своїм дають. Правильно? Да, це є. Так-так, це є. І коли ми підтримуємо експорт, ми розуміємо, що ми не підтримували тваринництво. Тому що грошей... Ну, чи щось інше, да. Тому що у нас обмежена кількість грошей. І тому нам потрібно по пріоритетах дивитися. І наші ті обмежені гроші, які у нас є, використовувати дуже ефективно. Тобто рахувати, рахувати, рахувати. І давати в ті галузі, де є найбільший вплив. Оце, що я хочу зазначити.

Я прошу дисципліни, ну, щоб ми думали обережно про ту... В нас немає безкінечної підтримки державної. Якщо ми хочемо більше підтримки, це означає більше податків. Більше податків означає гірше бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, і я дуже прошу трошки поваги. Дивіться, дякую за запитання.

Було питання у Ярослава Івановича, потім...

Ярослав Іванович, будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Пане міністре, прошу сказати ваше бачення і бачення вашого міністерства на таку проблему. Ми досить довго займаємося довірою якраз, і інвесторська довіра приходиться тільки через кілька років, після того, як починається зміна реформи і таке інше. Тобто ми маємо оцей геп, нам треба показувати ріст вже. Чи розглядали... Але іноземний інвестор дивиться, як правило, на внутрішнього інвестора, як він себе веде. Чи розглядали ви якісь можливості вибуду такого досить значного пласту заощаджень, які є, можливо, навіть отримані нелегальними шляхами і таке інше? В який спосіб нам витягнути цей ринок, щоб він працював на економіку, чи є у вас таке бачення?

Дякую.

МИЛОВАНОВ Т.С. Критично важливе питання, насправді. Тому що навіть інколи кажуть, поки українці не інвестують, іноземці не будуть. Ну, таке є. Тобто як відбувається. Спочатку заходять інвестори, які є ОВДП, міжнародні, сильні інвестори, які на дипломатичному рівні є захищеними, вони тільки дають гроші державі, тому що держава – це більш гарантована, менший ризик. Після цього заходять інвестори, отакі як Світовий банк чи ІФС міжнародні, які вже конкретні проекти, вітряки чи щось інше інвестують, ЄБРР, наприклад. Але теж тут держава присутня, вони присутні, вони лобіюють політично захищають право власності. Да, муніципалітети, може. Але нам насправді потрібна економіка, де інвестор і бізнес, вони не постійно через державу, вони самі для цього А ті не підуть, поки вони не побачать, що всі ці великі інституції не працюють і що хтось з наших місцевих почав інвестувати.

Якщо ми подивимося на певних наших олігархів, вони накопичують гроші тут, але потім продовжують інвестувати в Європі. Це є? Є. Чому? Там

доходи більші? Ні, там доходи менші інколи бувають на капітал, набагато менше, але вони там більш захищені. Ну, вони вважають так. Ми не створюємо умови для того, щоб внутрішні інвестиції відбулися. А в нашому макропрогнозі, в оптимістичному є три джерела інвестицій, не тільки зовнішні, а і внутрішні, але також є банківська система. В банківській системі є ліквідність, але банківська система не надає ці гроші в економіку. І ця проблема вже стоїть, як ви сказали, роками. І ця проблема не вирішується за день.

Тому, дійсно, тут може питання, з одного боку, підходити до того, що нам потрібні правоохоронні органи, судова реформа, захист прав власності, антирейдерство. Але і одночасно ми маємо детінізувати економіку, надати амністію. І я підтримую, наприклад, амністію капіталу. В якій формі – це до вас як до парламенту, це ви маєте право вирішити. Але для того, щоб людина була спокійна, що, якщо вона показує гроші, і ці гроші...

Настав час нам почати зростати. Менше сваритися і більше зростати, щоб всі наші гроші, які є в Україні, працювали на нас, на українця. І тому ми маємо зняти ті бар'єри для конфліктів. Зрозуміло, що є червоні лінії, за які ніхто ніколи... За які державна зрада, вбивство... Ну, зрозуміло, є червоні лінії. А якщо людина там десь щось собі не заплатила податки, і тепер вона боїться, що її гроші заберуть. То вона... Це неправильно, ми маємо цю проблему вирішити і насправді рухатися вперед. Період первинного накопичення капіталу колись має закінчуватись в кожній країні, якщо країна хоче стати успішною. То наше бачення таке, що ми всі ці законодавчі ініціативи і політичні ініціативи будемо підтримувати і будемо виконувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Скорик, потім – пан Кицак і Давиденко.

СКОРИК М.Л. У мене два запитання. Шановний пане міністр, ви торкнулися питання банківської системи, я хотів спитати наступне. Беручи

до уваги, що ви сказали про те, що ви прагнете, уряд і ваше міністерство прагне до інфляції 5 відсотків. Якою ви вважаєте має бути в цьому контексті облікова ставка Національного банку? Чи є у вас діалог з цього приводу з Національним банком України? І чи розумієте ви, що ви кажете про те, що є ліквідність, але банки її не спрямовують до реального сектору? І чи розумієте ви, що при таких цінах і дохідності ОВДП це практично неможливо, тому що банки не можна в цьому звинувачувати? Основне завдання банків – це прибуток.

Друге питання стосовно все ж таки промислової політики. Ви сказали про те, що, от на запитання мого колеги стосовно машинобудування, ви сказали, що там все складно, що ми втратили ринки Російської Федерації, і що поки що уряд не знає, як ці ринки замінити іншими ринками, тому що наша продукція на цих ринках неконкурентоспроможна.

Питання в наступному. Яка все ж таки політика? Чи є взаємодія з Міністерством закордонних справ щодо просування нашої продукції на інших ринках? Чи обговорюється питання щодо відновлення посад економічних представників в наших посольствах за кордоном? Яка все-таки галузь, з вашої точки зору, може бути тією галуззю, яка, дійсно, призведе до росту економіки в цілому? Тому що під час нашого з вами попереднього спілкування ви мені сказали, що це може бути ІТ-галузь. Згідно з абсолютними цифрами це, дійсно, перспективна галузь, але те, що вона може призвести до зростання економіки в цілому, чесно кажучи, на цьому етапі найближчі 5 років як мінімум, мені не дуже в це віриться.

Дякую за відповідь.

МИЛОВАНОВ Т.С. Дякую.

Перше – по банкам. П'ять відсотків, це ціль чи мета виставлена не Міністерством економіки, а банком Національним. Вони незалежні є від нас. Це правда, ми не можемо на них вплинути. І ми не завжди погоджуємося з їх політикою, тому що у нас інтереси, зрозуміло, інші. Ми хочемо, щоб була

політика максимально м'яка для того, щоб економіка зростала максимально швидко. Але ми поважаємо їх інституційну незалежність і розуміємо, для чого вона потрібна. Тому у нас з ними спілкування таке. І я ж там був на тій стороні, да, в Раді, і захищав їх. Тому як людина, яка була на двох сторонах, я з повагою ставлюся, але маю свою позицію.

Тепер, 5 відсотків – це, дійсно, така ціль, мета, яка для ринкової економіки, яка розвивається, ну, є такі цілі, це не є щось таке екстраординарне. Ті економіки, які вже є розвинуті, в яких є сильна база, вони мають там ціль, наприклад, Сполучені Штати Америки 2 відсотки. Чому так? Тому що трошки інфляції, воно насправді стимулює економіку. Трошки. Забагато, воно зупиняє. Якщо економіка вже розвинута, то і стимул не працює, тому менше інфляція намагається. Федеральна резервна система просить 2 відсотки, намагається таргетувати, а ми – 5. В Україні вони вважають 5.

Далі. Як далі працює? Якщо у вас мета 5 відсотків, ви знаходитесь в рівновазі, у вас нема ніяких... криз нема, шоків економічних. Яка у вас має бути облікова ставка? Облікова ставка зазвичай є плюс 2, плюс 3 відсотки. До того, до вашої мети. Наприклад, у ставка може бути 4 відсотки, якщо вони тримають інфляцію 2 відсотки. Так? Буває менше, якщо вони хочуть розігнати економіку, чи більше, якщо вони хочуть притримати.

То у нас очікується рівноважна ставка була б 8 відсотків. При інфляції 5 відсотків рівноважна ставка 8. Якщо відняти, то по суті це буде реальна ставка 3 відсотки. Да, якщо інфляцію відняти.

Але далі йдуть банки. Банки реагують на що? Перше – конкуренція між банками. Якщо у нас мало банків, вони мало між собою конкурують, ставки будуть вищі. Якщо у нас є ризики, ну неповернення кредитів, ставки будуть вищі. І ще, і ще кілька чинників. Тобто навіть у нас може бути і облікова ставка низька, да, але банківська ставка буде вище. Це не означає, що банки не праві. Ви правильно зазначили, що банки.. ну вони роблять те, що вони мають робити – максимізувати свій прибуток.

Тому ви задали питання, чи є у нас діалог з Національним банком. Але тут потрібно...

_____. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Да, 8 процентів... 8 відсотків ми очікуємо, і у нас є в меморандумі таргет, це прогноз, ми очікуємо 8 відсотків на кінець наступного року облікову ставку. Це є в прогнозі Національного банку. Вони виставили свій прогноз, як вони планують знижувати ставку. Наскільки банківська система на це зреагує, це теж відрите питання. Там будуть вони потім 10-12 відсотків кредити річні чи залишиться 15-17 – це залежить від того...

_____. 17 немає.

МИЛОВАНОВ Т.С. Зараз немає. Це зараз немає. При ставці 15 є 20-22. От рахуйте, 15... ми на 8 відсотків робимо менше. Облікова ставка буде не 15, а 8. Значить не 22 буде, а 15. Річна, да? А якщо б ми запустили конкуренцію і знизили ризики, то може вона буде 12. Тобто я думаю, реально досягти 12, але нелегко банківської системи на кінець наступного року. Це реально, але нелегко. Це означає роботу, координаційну роботу між Міністерством економіки і Національним банком України, і Міністерством фінансів, а також з банківською спільнотою, і бажано ще з судами. Тому що суди – це дуже серйозний інструмент для економіки. Це мало хто розуміє серед суддів інколи. Тому що, якщо суди є хорошими, то відсоткові ставки нижчі в країні.

Далі, по другому, по промисловій політиці. Ви сказали, коли я казав в нашій розмові про ІТ, я мав на увазі...

_____. Коли ви презентували програму уряду.

МИЛОВАНОВ Т.С. О'кей. Добре. Повертаємося... Тобто, як ми зараз думаємо про ІТ. ІТ можуть допомогти в усіх галузях діджиталізувати процеси, покращити процеси. Тобто вплив ІТ має бути не сам ІТ, а як вони підвищують продуктивність праці в різних місцях. Далі. Дійсно, в нас є і космос, в нас є і суднобудівництво, і авіа. І це потрібно робити стратегічними пріоритетами і їх розвивати індивідуально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Ще два питання, тому що в нас вже годину триває сесія, да, обговорення, за що я дуже вдячний, і за час. Але давайте поважати і пана міністра і себе перш за все, бо у нас ще є комітетська робота попереду.

Тому пан Кицак, пан Давиденко, і будемо закінчувати. Дякую.

КИЦАК Б.В. Ми тоді трішки прискоримося.

Взагалі в економіці є таке поняття, яке називається "ресурсне прокляття". В основному воно застосовується до країн, в яких є видобування нафти, газу і так далі. В основному деякі країни є успішні, такі як Норвегія. Вони з цим "ресурсним прокляттям" справляються. Для України такою проблемою є, власне, українська земля. Тому апелюючи до нашого колеги, який нас покинув, Колтуновича, слід сказати, що ще довгий період часу Україна все ж таки буде в своєму експорті переважати експорт сировини аграрної продукції. Чому? Тому що це банально нам вигідно, і не вигідно від цього відмовлятися у зв'язку із тим, що світова популяція буде найближчим часом тільки зростати. І зважаючи на те, що, наприклад, країни, де зростає популяція, наприклад, арабський регіони, зараз закриває взагалі виробництво власної аграрної продукції. І, власне, для України це буде дуже позитивно займатися саме цим.

Але правильно тут замітив якраз пан міністр в зв'язку з тим, що іде мова про ще одне економічне поняття, як альтернативна вартість. Тобто, що саме ми маємо вирощувати для того, щоб заробляти більше. І власне, дуже дивно, чому ми наприклад гордимся тим, що Україна є світовим лідером виробництва там і експорту олії і соняшнику і так далі. Чому Україна і Аргентина? Чому не інші країни? Чому ми в лідерах? Банально тому, що це виснажує українську землю, і ми не розуміємо, з якими наслідками ми зіткнемося буквально там через декілька років. Тому це з приводу того, чому, ну, такий невеличкий коментар, що аграрний сектор ще буде дуже довгий період часу займати у нас пріоритетні позиції.

Але питання до пана міністра наступне. Хотілося б почути ваш коментар в зв'язку з тим, яке місце взагалі української економіки буде в глобальній економіці, тому що дивлячись на ці пріоритети, ми, фактично, консервуємо свою економічну відсталість і сировинний характер, фактично, ще на 5 років?

МИЛОВАНОВ Т.С. Дякую дуже.

Ну, як ви правильно зазначили, це непросте питання. Дійсно, агро у нас зростає, ну, більше 10 відсотків на рік, ефективність. Продуктивність чи виробництво на гектар землі ще не є навіть близьким до того, що є в середньому по Європі чи навіть...

_____. Про що ви говорите?

МИЛОВАНОВ Т.С. Про що я говорю?..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Давиденко, давайте при всій повазі. Ні-ні, наступне питання ваше, але давайте будемо дотримуватись поваги один до одного. Я вас прошу.

МИЛОВАНОВ Т.С. Я говорю про те, скільки заробляється на гектарі в Голландії, на гектарі в Україні, про це я говорю.

_____. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. А продуктивність рахується в грошах, а не в кількості товару, я про це говорю. Просто скільки гектар землі приносить Україні, я про це говорю. І нам ще в рази можна зростати там, да. І потрібно зрозуміти, чи хочемо ми це. І як саме ми будемо структурувати розвиток, в який момент ми будемо збільшувати кількість середніх та малих ферм, якщо ми хочемо, щоб розвиток села відбувся, і як до цього іти.

Те саме, те, що ви говорили про землю, це критично, це питання сек'юриті ринку, як ми починаємо моніторити що робиться з землею, які так добрива використовуються, виснажується земля чи ні. Це такий обсяг роботи нам на роки, я би сказав всім, для того щоб нашу землю використовувати ефективно.

Я думаю, що там потенціал дуже великий, але ви праві, що це не має бути єдиним потенціалом. Бажано було би диверсифікувати економіку, я би навіть сказав, що це питання національної безпеки. тому що одна торгівельна війна, ударили по цінам – і ми вже залежні від когось. Тому диверсифікація критична. І я забув сказати, це не зовсім відповідає на ваше питання, але ми очікуємо негативних цін на метал, кон'юнктура буде змінюватися наступного року. Тому я вам приклад, коли структура економіки робить нас залежними від факторів, на які ми взагалі не впливаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми вас тому і хотіли почути про пріоритетні галузі...

МИЛОВАНОВ Т.С. Моя відповідь так, що у нас це, як я сказав, в статусі-кво зрозуміло, де ми можемо максимально ефективно досягти.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МИЛОВАНОВ Т.С. А далі це стратегія і політичний вибір, яку країну ми будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, пане міністре.

Валерій Миколайович, будь ласка.

ДАВИДЕНКО В.М. Я хотів би все-таки з продуктивності сільського господарства почати. Так сталося, що наша аграрна наука на сьогоднішній день знаходиться по ряду причин в занепаді, і українська селекція взагалі там, якщо ми візьмемо по такій культурі, яку прогнозують нам вирощування до 60 мільйонів тонн – це кукурудза, на сьогоднішній день у нас не відрізняється від, скажемо так, фермера чи німецького, чи американського, чи польського. Тобто сіменна технологія у нас повністю, скажемо так, іноземна і відповідає компанії Monsanto, Syngenta – світові лідери у виробництві насіння. І як український фермер має 15 тонн з гектару кукурудзи, наприклад, в бункері, так, і німецький чи французький, чи європейський. А різниця тільки в тому, що той фермер має 350 євро там, 250, 350 дотацію на один гектар посівних площ. Це те, що ми говоримо про продуктивність. Ну а далі пішло... скільки там кооперацій, яким чином логістична збудований ланцюжок. Ну і от у мене важливе питання тут в цій частині, коли ми підписували там Угоду про зону вільної торгівлі, про асоціацію з Європейським Союзом, ви знаєте, які у нас перекося, дисбаланс в частині. Тобто до нас можна привезти і продати все і, наприклад, от якщо ми говоримо, у нас сьогодні в Україні рекордно дороге молоко. До речі, в тих населених пунктах, де є молочотоварна ферма, там середня заробітна плата людей, які працюють на них, вона не нижча, ніж в Києві. Ну це по аналогії з Маріуполем. Тобто якщо от те, що ми говоримо, я погоджуюся із

господином... з колегою Колтуновичем, який пішов, і з колегою Кисилевським, да, хотілось би побачити в цифрах все-таки, що ми будемо розуміти і бачити через 5 років, тому що сільське господарство також було точно так же в занепаді, але в 2001 році Указ Президента, спеціальний режим оподаткування дали можливість мати аграрний сектор таким, як ми його маємо сьогодні. То от у мене питання все-таки по поводу квот, які ми маємо на сьогоднішній день, ну і все-таки якщо ми говоримо, що ми в однакових умовах, наш аграрний сектор, і не тільки аграрний сектор, а взагалі-то наше село, тому що Міністерство аграрної політики, воно відповідало також за розвиток села, і це... *(Шум у залі)*

А ви, якщо ви знаєте, то в Європі розподіляються одночасно, так само, як гектар ріллі фермеру ідуть кошти, так і на дотацію на ту саму сільську раду для будівництва інфраструктури, в тому числі кооперації, що дало змогу маленьким фермерам там себе почувувати впевнено. Плюс, ну, також...

МИЛОВАНОВ Т.С. В чому питання?

ДАВИДЕНКО В.М. Ну, питання колеги Скорика, воно дуже важливе для аграріїв. Відсоток, відсоткова ставка. Ну і якщо чесно, то я як би ну там розумію, чому треба зробити ринок землі, це правильно як би, і я цю ситуацію підтримую. Але все-таки хотілось би, щоб, ну, тому що від вас дуже багато залежить, щоб все-таки українські фермери і українці вони були не в гірших умовах ніж сьогодні ті, хто, ну, транснаціональні компанії, які мають доступ до грошей, які ви говорили, дешевих, ну, і відповідно до ринків збуту цієї продукції, української.

Дякую.

МИЛОВАНОВ Т.С. О'кей. Я швидко прокоментую. Стосовно підтримки села, напряму фермерів села, да, у нас не вибирається вся підтримка, що є, державна. Я дуже всіх прошу...

ДАВИДЕНКО В.М. ...тому що порядок у нас як правило є десь 01.04.05, він приймається на уряді, потім комісія, потім документи і так далі. І в кінці року просто... Ну, на сьогоднішній день, ви знаєте, да, комісії просто не існує...

МИЛОВАНОВ Т.С. Це неправда.

ДАВИДЕНКО В.М. Документи подані...

МИЛОВАНОВ Т.С. Це неправда. Дивіться. Зараз подано. Неправда це. Давайте це поставимо крапки над і. Перше, сьогодні я підписав 255 мільйонів гривень відшкодування підтримки на тваринництво, це приклад. Це неправда. Цей процес іде постійно. Зачекайте. Дайте я договорю. Друге. 5 грудня буде наступна... Не 5-го, а після 5 грудня буде наступна комісія по підтримці...

ДАВИДЕНКО В.М. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Після 5-го. Після 5 грудня. До 5-го грудня я всіх дуже прошу передайте своїм виборцям, що потрібно подавати заявки. До 5 грудня це достатньо часу. Зараз настільки на 350 мільйонів гривень заявок. 150 мільйонів гривень ще є вільними. Ми всі їх задовільнемо. Якщо вони виконують умови, що, дійсно, є це тваринництво, чи вони побудували, те, що є. Ми все це.... У нас не є проблемою, що ми не виділяємо гроші. У нас є проблемою, що у нас гроші залишаються кожного року. Будь ласка, скажіть всім, що до 5 грудня ще достатньо часу подати заявки сільгоспвиробникам на

відшкодування по програмі. У нас 500 мільйонів гривень, сьогодні є заявок на 350. Ми всі їх переглянули. Дійсно, у вересні не було комісії. Тому що не було кворуму, тому що була зміна уряду. Я за це персонально вибачаюсь. Перед цим, я розумію, що я не несу за це відповідальність. Але все одно я за це вибачаюсь, що ми у вересні не провели комісію через зміну, через те, що не було кворуму. Але в грудні вона буде. І до 5 грудня, будь ласка, всі подавайте, передайте своїм виборцям, щоб подавали заявки. Гроші є. Ми не можемо використати всі гроші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністр.

Колеги, якщо ви не проти...

ДАВИДЕНКО В.М. З приводу квот.

МИЛОВАНОВ Т.С. Да, питання про квоти. От сформулюйте питання чіткіше, щоб я міг... Що потрібно зробити?

ДАВИДЕНКО В.М. *(Не чути)*

МИЛОВАНОВ Т.С. Прийнято. Зрозуміло. Так, питання квот. Це відкрите засідання. Тут камери є, тут є все. Воно делікатне, це дипломатичне питання. Ми працюємо над тим, щоб умови міжнародної торгівлі були вигідні для України. Це стосується всіх напрямків. Нещодавно було підвищення квот на Нещодавно було відкриття певних інших квот. Але це складний процес. Кожен працює на свою країну. Ми працюємо на свою. Давайте робити це разом. Приходьте до мене чи я до вас. Давайте ставити нам задачі в тому плані, що ми хочемо наступні розмови, щоб квота була така. Перший крок. Другий крок такий. І ми далі будемо розмовляти з Європейським Союзом, з іншими говорити.

ДАВИДЕНКО В.М. Я про те, що імпордне масло на сьогоднішній день дешевше українського..... тому що вони отримують, наприклад, поляки 350 євро за експортовану тонну масла.

МИЛОВАНОВ Т.С. Якщо платники податків Європи оплачують нижчу ціну масла в Україні, нам це вигідно. Розумієте?

(Шум в залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що це...

МИЛОВАНОВ Т.С. Якщо вони платять, послухайте, ще раз. Це дві різні речі. Якщо вони платять за те, щоб у нас, це те саме, як відбувається коли ми... Ви знаєте, що ми робимо?

_____ . Так мы вообще можем ничего не производить.

МИЛОВАНОВ Т.С. Нет, не можем. Мы должны производить то, что нам выгодно. И у нас должна быть стратегия. Это неправда. Надо серьезно относиться к этим вещам.

Смотрите, приведу наступний приклад в освіті. Найкращі наші школи готують людей куди? Вони їдуть навчатися в Гарвард. Ми людину 12 років вчимо за гроші платника податків, потім вона їде отримує освіту в Лондоні чи в Бостоні і працює на іншу економіку. Це вигідно іншим економікам, не вигідно нам. Це не означає, що ми не маємо вчити дітей, це означає, що ми маємо створити умови таким чином, щоб діти до нас поверталися і працювали тут.

Так само і з виробником. Якщо вони готові заплатити, щоб ціни були низькі – нема питань. Але якщо вони це роблять для того, щоб зруйнувати нашу галузь, а потім підняти ціни, це погано. Тому ми свою галузь маємо

підтримувати і захищати, але сприймати їх допомогу, якщо вони цього хочуть робити. Це одне не виключає другого. Тому давайте говорити про конкретні випадки і про підтримку конкретних підприємств.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що колеги мали на увазі той факт, що глобальна конкуренція, вона перманентна. Перманентна і триваюча. І відповідно до цього інтереси національних виробників варто, напевно, ставити во главу угла.

Ми вже по часу просто дуже...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Давидович, да, давайте. Ми дякуємо пану міністру за те, що знайшов час і можливість приєднатися. Я дякую шановним народним депутатам за конструктивну бесіду. Дякую.

Я пропоную, щоб такі розмови у нас були регулярними, домовились?

МИЛОВАНОВ Т.С. Дякую.

Давайте регулярно, раз на місяць робити, да, зробимо раз на місяць...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ні, ні, у нас же іще комітетська робота. Дякую. Дякую.

Колеги, я дуже дякую за конструктивну бесіду. Спробуємо робити такі зустрічі регулярними і більш профільними. Не на загальну тему просто подискутувати, а наступний раз я пропоную вибрати галузь якусь конкретну і по цій галузі пройти. Абсолютно справедливі запитання у пана Скорика з приводу стану банківської системи і гривні. І цілком можливо, давайте подумаємо над тим, щоб наступний раз взагалі комітетом зустрітися з

Головою Національного банку, щоб він пояснив, що відбувається з курсом і... Гарзд. Дякую.

Тоді пропоную перейти до наступних питань порядку денного. Пункт два: проект Закону 2255 про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо створення національного органу інтелектуальної власності. Ситуація тут наступна. Було подано два альтернативних законопроекта, якщо не помиляюся, один.

Роксолана Андріївна, будь ласка, поясніть, що там відбулося. Дякую.

ПІДЛАСА Р.А. Доброго дня, шановні колеги! Ситуація дуже проста. Наразі у нас є альтернативний законопроект 2251-1, присутній автор. Але оскільки текст не надано на ознайомлення, ми не можемо формально навіть розглядати на цьому засіданні ці законопроекти. Це з одного боку. З іншого боку, ознайомившись неформально з обома текстами, 2255 і 2255-1, моя пропозиція одразу як депутата, який опрацьовував ці проекти в комітеті, пропозиція наступна: винести на наступне засідання комітету...

О'кей. Вибачте, пропозиція зняти, ми не можемо доопрацьований вносити до першого читання.

Тому, власне, ми розглянемо обидва законопроекти, коли у нас вони будуть наявні на наступному засіданні комітету. Сьогодні пропозиція зняти його з порядку денного комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сьогодні його зняти з порядку денного комітету.

Богдане Вікторовичу, будь ласка.

КИЦАК Б.В. Це може бути така пропозиція з приводу того, щоб створити робочу групу для того, щоб об'єднати двох в один, щоб ми з одним працювали наступного разу, і це було менше набагато роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, питання створення робочої групи є прецедентним, скажімо так, і, на моє глибоке переконання, трошки затягує процес. Мені здається, що в робочому режимі з авторами можемо попрацювати і на наступний комітет вже мати узгоджену позицію у вигляді доопрацьованого законопроекту. Це було би абсолютно ефективнішим, мені здається. Хочеш что-то затянуть, создай рабочую группу. Дякую.

Пані Роксолана. По 3 і по 4 пункту, будь ласка.

Пане Тарасенко, будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я є співавтором законопроекту альтернативного. Поясню чому ми трохи затягнули, тому що наш комітет був на Донбасі, на минулому тижні ми працювали. І неможливо було підписати раніше його. Зараз тут є присутній і представник Асоціації правників України. Я б хотів би, щоб вона роздала кожному аналітичні матеріали, щоб комітет уже зрозумів і на наступне засідання підготувався відповідно від громадськості, щоб розумів в чому різниця між кожним законопроектом, і чому вважаємо, що законопроект 2255 один є більш ефективним і корисним для держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Тарасенко.

Тоді, колеги, я пропоную проголосувати за те, щоб зняти з розгляду в порядку денному сьогодні комітету і перенести на наступне засідання комітету проект 2255 про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо створення національного органу інтелектуальної власності. Побажання?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? У нас є кворум. 9 людей, да. Є кворум, да. Нема питань. Ми б не продовжували, якщо б не було кворуму. Тому, колеги, прошу підтримати.

Хто – за? Проти? Одностайно? Дякую.

Пункт номер 3 порядку денного 2258. Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПДЛАСА Р.А. Законопроект 2258, це законопроект щодо, як ви бачите, посилення охорони і захисту прав на торговельні марки і промислові зразки та боротьби з патентним тролінгом. Дуже коротко про пропозиції, які містяться в цьому законопроекті, щодо основні новації. Тобто щодо торговельних марок. Це ми пропонуємо запровадити можливість подання заявки в електронній формі, це спрощення умов ведення бізнесу. Ми уточнюємо підстави для відмови у реєстрації або визнання не дійсною реєстрацію торговельної марки. Це також трошечки ставить чиновників у рамки і спрощує умови ведення бізнесу. Ми пропонуємо посилити санкції за порушення прав на торговельні марки.

Щодо промислових зразків. Ми пропонуємо запровадити можливість подання знову ж таки заявки в електронній формі, додати критерії охороноздатності. Це те, за чим визначається, чи може промисловий зразок охоронятися правом інтелектуальної власності. Зокрема, цей додатковий критерій – це індивідуальний характер промислових зразків. Ми пропонуємо збільшити строк чинності прав до не більше ніж 25 років, наразі це 15 років. Ми пропонуємо запровадити можливість досудового скасування свідоцтва в Апеляційній палаті, яка наразі працює при Міністерстві економічного розвитку для того, щоб, власне, усунути патент, так званий патентний тролінг, коли особи, які хочуть отримати неправомірну вигоду, патентують добре відомі речі, ну, тобто рух потягу по колу, вішалки і таке решта для того, щоб неправомірно отримувати вигоду при імпорті цих товарів на територію України. Також для того, щоб боротися саме з патентним тролінгом і попереджати його в майбутньому, ми пропонуємо запровадити механізм додатково адміністративний спосіб анулювання реєстрації так званий механізм пост грант опозишн, який дозволяє оскаржувати виданий патент деякий строк після його видання. І в результаті цього оскарження дає

можливість Міністерству економіки наразі до того, як у нас буде створений в якомусь форматі національний орган інтелектуальної власності, дає можливість саме Мінекономіки визнавати недійсними свідоцтва на промислові зразки. Такий спосіб анулювання застосовується в багатьох європейських країнах та визнається в принципі європейським патентним відомством.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Що ви рекомендуєте?

ПІДЛАСА Р.А. Пропозиція рекомендувати Верховній Раді підтримати в першому читанні. Включити в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо немає заперечень або коментарів, то прошу, ставлю на голосування пропозицію рекомендувати Верховній Раді включити в порядок денний проект закону 2258 і рекомендувати прийняти в першому читанні за основу. Прочу голосувати, колеги.

Хто – за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дуже дякую.

Пункт 4 порядку денного: проект 2259 про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо реформи патентного законодавства).

Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Знову ж таки, окрім позицій, які спрощують умови ведення бізнесу, там можливість подання електронних заявок і таке інше, основною пропозицією, новацією цього законопроекту є імплементація так званого "положення Болар", яке говорить нам про ... Це є, власне, воно використовується в багатьох країнах світу і говорить нам про те, що не вважається порушенням прав на патент, який отримав оригінальний лікарський засіб, не вважається порушенням прав цього оригінального

лікарського засобу використання, власне, формули, технології та саме цього лікарського засобу для проведення досліджень, для розробки генеричного лікарського засобу та подальшої її реєстрації. Тобто фактично як це відбувається. В оригінального лікарського засобу є патент, який діє припустімо 15 років. І пропозиція наша яка, да, пропозиція, яка в цьому законопроекті міститься – це дозволити компаніям фармацевтичним розробляти аналогові лікарські засоби з використанням інформації про охоронюваний патентом лікарський засіб і до спливу строку дії патенту.

Ми консультувалися з Комітетом здоров'я нації. Вони підтримують в першому читанні редакцію, яка міститься в законопроекті 2259, з умовою подальшого обговорення між першим і другим читанням з українськими фармацевтичними компаніями та міжнародними фармацевтичними компаніями, та пацієнтськими організаціями. В нас є така домовленість, що таке узгодження позицій пройде між першим і другим читанням, і ми скоригуємо, вийдемо на компромісний варіант з ними.

Також законопроект 2259 так само, як і 2258, передбачає можливість визнання прав на винаходи і корисну модель недійсними в адміністративному порядку після видачі патенту. Тобто так само пост грант опозишн.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ваша пропозиція.

ПІДЛАСА Р.А. Пропозиція включити до порядку денного та рекомендувати Верховній Раді ухвалити в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Якщо немає заперечень, прошу, ставлю на голосування запропонувати Верховній Раді винести в порядок денний проект Закону 2259 і рекомендувати прийняти в першому читанні.

Прошу, представтесь, будь ласка.

КОЗИРЄВ О. Дуже дякую, колеги.

Я представляю Комітет Американської торгово-промислової палати України. Насправді, про те, що зараз казала Роксолана, ми вже говоримо майже 2 роки, а саме з десь листопада 2017 року. Адже цей законопроект, він час від часу змінює номер, але, тим не менше, ми постійно не можемо дійти згоди щодо деяких норм, ключових норм в цьому законопроекті. Як Роксолана підкреслила, дійсно, є певні конфліктні норми між інноваційними та генеричними компаніями.

Дуже приємно почути, що буде, я так розумію, створена якась робоча група, чи будуть надані можливості знайти певний компроміс по цим нормам. Насправді, хотілося б відразу відзначити, що законопроект є якісним, і, дійсно, багато норм є такими, які відповідають європейським підходам і європейському законодавству. Але все ж таки ми хотіли б звернути увагу на деякі з них і знайти консенсус так, щоб, скажімо так, інноваційні компанії і генеруючі могли співіснувати, і працювати разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тобто чи я правильно розумію, ви підтримуєте в цілому прийняття цього законопроекту?

КОЗИРЄВ О. Підтримуємо. Але, ми підготували позиції по цим нормам, не просто позиції, а й саме редакції, як би ми запропонували викласти ці пункти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що ви можете контактувати з автором і далі.

КОЗИРЄВ О. Контактуюмо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там ще була рука.

Дуже дякую.

КОЗИРЄВ О. Дякую.

КАШИНЦЕВА О. Шановний голово, шановні народні депутати, дякую за можливість долучитися до дискусії. Оксана Кашинцева "Пацієнти України" та мережа "Сто відсотків життя.

Я хочу сказати, що ми мали комунікації, дуже вдячні, з пані Роксоланою і надавали листи, рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я і програми розвитку в Україні щодо ефективності розширення доступу до лікарських засобів саме тими новелами, які запроваджені у представленому законопроекті. І так ми дуже вдячні, що нарешті маємо політичну волю, і ви підтримуєте цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Будь ласка, ще одна рука була, будь ласка.

СОПОВА К. Ще раз, Катерина Сопова, Асоціація правників України. У нас також є декілька зауважень щодо законопроекту 2258 і 2259, їх не багато, але вони суттєві і ми б також хотіли надати їх у вигляді правок, ми пізніше їх надамо. Але в цілому вони, дійсно, є якісними, і ми їх також підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую .

Я так розумію, що вони оформлені у вигляді листа, правда?

СОПОВА К. Зараз у вигляді листа, але детально, в які норми ми хочемо внести правки, ми надамо трішки пізніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, дякую.

Колеги, якщо більше немає коментарів, ставлю на голосування проект Закону 2259, рекомендувати Верховній Раді включити його до порядку денного сесії, а також ухвалити, прийняти в першому читанні за основу. Прошу голосувати.

Хто за таке рішення? Проти? Утрималися? Одноголосно.

До нас приєдналася пані Буймістер Людмила. Дякую.

Пункт третій... Пане Скорик Микола Леонідович, ви утримались чи ви за?

СКОРИК М.Л. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви – за. Дякую. Просто щось швидко промайнуло.

Проект Закону 2136, пункт 5 порядку денного, про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо ресторанного законодавства). Народний депутат Тарута, член нашого комітету, він звертався особисто з проханням розглянути без його присутності, але так само народний депутат Кубів звернувся з проханням розглянути в його присутності. Його теж немає.

Ярослав Іванович так само і Кубіва, і Тарути, Ярослав Іванович так само просив би розглядати, зачекати Таруту. Тому, враховуючи наші попередні домовленості, що ми не розглядаємо без автора законопроекту, давайте все-таки перенесемо на наступне засідання. Прошу підтримати таке рішення, колеги, хто за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую.

Проект Закону 2249, пункт 6 порядку денного, про публічні закупівлі. Про внесення змін до Закону "Про публічні закупівлі" у зв'язку з відокремленням діяльності з транспортування газу.

Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Ще раз всі доброго дня, шановні колеги, як ви знаєте, був в першому читанні підтриманий законопроект про, якщо я правильно пам'ятаю 2239-1: про відокремлення діяльності з транспортування природного газу, так званий анбандлінг, який передбачає створення нового оператора газотранспортної системи.

Наразі ситуація складається наступним чином. Якщо в другому читанні буде проголосований законопроект і набуде чинності Закон про анбандлінг, і ми створимо оператора газотранспортної, у них виникнуть певні проблеми з закупівлями, які полягають в тому, в двох речах, насправді. В тому, що "Укртрансгаз" як чинний оператор газотранспортної системи має низку договорів, укладених для виконання робіт, і не всі ці договори, не в усіх цих договорах можна змінити сторону договору та передати їх на нового оператора газотранспортної системи без сплати штрафів іншій стороні договору. Це перша проблема.

І друга проблема полягає в тому, що станом на 01.10 були передані на баланс новому оператору ГТС, який створений як юридична особа, були передані товари, які були закуплені, які були на складах "Укртрансгазу", і все, що буде поставлено після 1 жовтня, неможливо буде передати жодним легальним шляхом, окрім як провести закупівлю нового оператора ГТС в "Укртрансгазу".

І третій пункт, як нам говорить "Укртрансгаз" та Міністерство енергетики, вони нам говорять про те, що в групі нафтогаз є сервісні філії, які належать "Укртрансгазу", які продовжують виконувати роботи щодо обслуговування газотранспортної системи і для того, щоби новий оператор ГТС не припиняв ці роботи і міг отримувати послуги від "Укртрансгазу", який залишається існувати як юридична компанія. Для цього нам потрібно дозволити оператору ГТС здійснювати напряду закупівлі в "Укртрансгазу". Власне, про це йдеться в законопроекті, він пропонує внести дві новели, які матимуть тимчасову дію... Дві новели: перша, яка дозволяє у зобов'язаннях,

що виникли на підставі договорів, проведених "Укртрансгазом", одноразово здійснювати заміну сторони договору за умови, що новий замовник буде сертифікованим оператором ГТС; і друга новела пропонує протягом шести місяців з дня набрання чинності цим законом дозволити оператору ГТС здійснювати закупівлі в "Укртрансгазу", не застосовуючи Закон України "Про публічні закупівлі", якщо така закупівля необхідна для забезпечення безперервного функціонування об'єктів газотранспортної системи України.

Я одразу мушу вам сказати, що Міністерство економіки надіслало нам офіційний лист, в якому йдеться про те, що вони не підтримують цей законопроект. Водночас також у нас є висновок антикорупційного комітету, який говорить про те, що корупційних ризиків в даному законопроекті немає. Водночас я пропоную для більш повного розуміння картини заслухати двох заступників міністра економіки та енергетики. Він має бути присутній в нас, так? Так. Для того, щоб скласти повну картину.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто почне? Да, Дмитро Романович, заступник міністра економіки, будь ласка.

РОМАНОВИЧ Д.О. Я дуже вдячний. Дійсно, є ризики виведення там окремих категорій закупівель з-під дії Закону "Про публічні закупівлі". У нас гармонізований наразі закон з європейським законодавством, і це може спричинити там деякий резонанс.

Проте, розуміючи важливість процесу анбандлінгу для економіки, я б сказав, що це критична річ наразі, і розуміючи тимчасовість цих мір, які приймаються то ми підтримуємо цей законопроект за цих двох умов. Що це така разова історія, тобто це не стане якимось там правилом виводити з-під дії закону там якісь речі. Це дуже важливо і це важливо і для наших

міжнародних партнерів, для нашого reliability, от. І що це, ще раз повторю, що це така тимчасова міра.

Тому в цьому випадку готові підтримати, це важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Роксолана Андріївна.

ПІДЛАСА Р.А. Дуже коротко коментар. Тимчасовість дії законопроекту 2249, якщо він набуде чинності, зумовлюється тим, що він вносить зміни до чинної, до діючої редакції Закону "Про публічні закупівлі". А в квітні 2020 року набуває... вступає в дію редакція законопроекту 1076, який набув зараз чинності, але вступить в дію в квітні. Тому, фактично, він буде діяти, законопроект 2249 буде діяти навіть не шість, да, шість місяців до квітня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я правильно розумію, що це дозволить "Укргазвидобуванню" уникати... "Укртрансгазу" уникати пені?

ШУБІН В.М. Так, перший заступник міністра енергетики та захисту довкілля Шубін Віталій. Дійсно, пані Роксолана Андріївна дуже слушно все доповіла. Дякуємо Міністерству розвитку економіки за підтримку. Законопроект містить декілька запобіжників і в будь-якому разі ми впевнені, що він не може бути використаний для якихось інших речей. Це виключно для того, щоб забезпечити плавний перехід відокремлення газотранспортної системи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єдина проблема, яку я бачу в цій історії, скажу відверто, це офіційна письмова позиція вашого міністерства з негативним висновком. Ми можемо

попросити офіційну позитивну позицію, якщо ви справді змінили свою думку, я би просив винести це питання на наступне засідання наступного тижня, якщо колеги не проти.

ШУБІН В.М. Я просив би прискорити це питання, тому що це дуже-дуже важливо для нас. У нас кожен день затримки це для держави можуть бути дуже ризикованими. Тому я прошу сьогодні... Я сьогодні прошу...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми все одно не проголосуємо це... Дивіться, незважаючи на те... У нас є просто два критичні законопроекти з приводу Кодексу про банкрутство, які ми будемо висувати на наступному засіданні комітету, який відбудеться на наступному тижні. І це питання ми так само включимо його до розгляду. Це наступний тиждень. Але дивіться, це ніяк не вплине на винесення його в зал, тому що зал у нас аж через тиждень. До цього моменту ми якраз отримаємо письмове підтвердження від Міністерства економіки з приводу того, що вони не заперечують.

Тому, колеги, пропоную... Хіба, що ми проголосуємо за проведення пленарного дня на наступному тижні. Ні, так завтра вони не поставлять, бо висновки треба отримати ще.

Колеги, ще раз. Пропоную поставити на наступний тиждень, враховуючи той факт, ну, відповідно до порядку денного сесії на цей тиждень цього законопроекту в порядку денному немає.

Тому пропозиція наступна. Прошу колег проголосувати. Хто за перенесення? Проти? Утримались? Один. Два. Двоє. Дякую, колеги.

Гаразд. Наступний пункт 7. Комітет прийняв рішення перенести на наступне засідання комітету розгляд проекту Закону 2249 про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" в зв'язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу. Дякую.

Пункт 7 порядку денного вистражданий 1067.

Роксолана Андріївна, будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, законопроект, як ви пам'ятаєте, Верховна Рада відправила законопроект 1067 на повторне перше читання. І в постанові йдеться про те, що комітет повинен запропонувати нову редакцію законопроекту 1067. Наразі я як відповідальний депутат пропрацювала текст законопроекту, точніше, ми пропрацьовували текст законопроекту за авторським колективом, але станом на сьогодні у нас відсутня фінальна редакція, яку ми можемо розглядати на комітеті. Тому пропоную перенести розгляд цього питання на наступне засідання комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо немає заперечень, це ще раз, дуже багатостраждальний законопроект. І моя особиста позиція, що нам не треба передавати ці повноваження Кабінету Міністрів, тому ми чекаємо нової редакції від автору законопроекту. Тому пропоную так само проголосувати за перенесення цього питання на наступне засідання комітету.

Тому ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд проекту Закону 1067 на наступне засідання комітету.

Хто – за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дуже дякую, колеги.

Пункт восьмий: проект Закону 2240 про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо урегулювання питання видобутку бурштину.

Так само, до речі, як і пункт дев'ятий і десятий, 2241 і 2242, у нас станом на сьогодні немає автора цих законопроектів в залі. Більш того, профільний комітет, за моєю інформацією, навіть не розглянув його досі.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Але навіть автор сьогодні не з'явився. Тому, мені здається, що варто було би все-таки дочекатися і заслухати автора всіх трьох законопроектів.

Тому так само, колеги, пропоную, станом на сьогодні, зняти з порядку денного розгляд цих трьох пунктів: восьмий, дев'ятий і десятий.

Прошу комітет проголосувати про зняття з розгляду та про перенесення на засідання наступного комітету пункту восьмого, дев'ятого і десятого порядку денного законопроектів 2240, 2241, 2242.

Хто - за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую, колеги.

Нарешті, проект Постанови про заслуховування звіту Голови Антимонопольного комітету № 2306. Я є одним з авторів цього проекту постанови.

Колеги, немає ніякої містики в цьому. В останній раз голова Антимонопольного комітету заслуховувався парламентом, якщо мені пам'ять не зраджує, наприкінці 90-х років. Тому давайте відновимо цю чудову традицію і з задоволенням вислухаємо шановного пана керівника з приводу того, які здобутки Антимонопольного комітету, куди він іде і які у них плани.

Тому, якщо комітет не заперечує, ставлю на голосування і прошу підтримати цей проект постанови.

Так, будь ласка, пані Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Уточнююче питання. Оскільки це не річний звіт Антимонопольного комітету, то чи ми хочемо виділити окремі ринки, які ми хочемо заслухати, чи як загальний проміжний звіт. І давайте якось визначимо цей напрямок Антимонопольному, щоб вони нам не доповідали взагалі про ситуацію всередині, а визначимо конкретні питання, по яким нам цікаво заслухати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справедлива пропозиція.

Давайте тоді зробимо наступним чином. Ті колеги, яким цікавий цей звіт і цікавий антимонопольний напрямок, з комітету підготуйте свої пропозиції просто, а ми зосередимо увагу.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я можу навіть їх зібрати з колег.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, до пані Буймістер, і, якщо комусь цікава ця тема і хоче поставити особливе якесь конкретне запитання.

БУЙМІСТЕР Л.А. Або конкретний ринок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або конкретний ринок.

БУЙМІСТЕР Л.А. Просто інакше ми заслухаємо звіт за 2018 рік, я думаю, що це буде дуже, як то кажуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, справедливо.

БУЙМІСТЕР Л.А. Супер.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарзд. Але в будь-якому випадку я просив би комітет підтримати цей проект Постанови про заслуховування звіту.

Тому, якщо не заперечуєте, ставлю на голосування, шановні колеги, проект Постанови і рекомендацію Верховній Раді рекомендувати за результатами розгляду прийняти за основу та в цілому цей проект постанови.

Хто – за? Проти? Утримався? Одноголосно. Дякую.

Питання "Різне". У мене єдина пропозиція і прохання. В процесі роботи комітету я особисто, деякі наші колеги неодноразово зіштовхувалися з різним спектром питань, в яких ми залучали різних людей у якості радників, питали їхніх порад, різні профільні асоціації і групи. З урахуванням таких профільних асоціацій, які займаються промисловістю, розвитку бізнесу, розвитку конкуренції, а також з урахуванням і проханням Європейського банку реконструкцій і розвитку інших інституціональних,

скажемо так, структур ми підготували проект ради, експертної ради при комітеті. Це люди, які поза штатом, вони без заробітної платні, але у кожного з них за спиною є певна свою команда.

Наприклад, там Амелін Анатолій Ігорович. Багато з вас його знають. У нього за спиною команда з Інституту майбутнього, і вони можуть надавати допомогу в якості аналізу певних законопроектів або навіть реформ.

Так само є Вишлінський Гліб Вікторович, він виконавчий директор Центру економічної стратегії. У них так само за спиною дуже потужні економісти, які так само можуть... до яких ми можемо звертатись, і вони будуть радниками не мене персонально, не когось з вас, а комітету в цілому.

Буряк Гліб Сергійович. Це кандидат економічних наук, економіст, він зараз один з координаторів групи по індустріальним паркам.

Ігор Юрійович Гужва, Центр розвитку ринкової економіки CMD Ukraine, один з найпотужніших експертів так само по індустріальним паркам.

Гетман Олег Олександрович і Несходовський Ілля Сергійович. Це Українська рада бізнесу. Перший й другий це Українська Бізнес Асоціація. Так само економісти обидва автори аналітичних робіт, директор Інституту соціально-економічних трансформацій. Ми двічі проводили зустріч з їхніми представниками, це більше 120 осіб, так само члени і власники бізнесу.

Можливо, хтось із вас знає Панченка Володимира Григоровича, достатньо відомий економіст з Дніпропетровська. Так само довго і послідовно відстоюю такі достатньо неопротекціоністські, але цікаві заходи стимулювання вітчизняної промисловості. І в цьому плані ви бачите, що перелік цих людей збалансований. Тому що, якщо Панченко він такий неопротекціоніст, то той самий Вишлінський і Амелін, вони такі ліберали. І тут у нас може вийти достатньо цікава комбінація, де ми зможемо знаходити певний консенсус і думку десь посередині.

Орест Ярославович Плотиця, це людина, яка займалася налагодженням стосунків з Китаєм. І станом на сьогодні веде перемовини з Офісом

Президента з приводу забезпечення реалізації китайських проектів на території України. Це людина, яка може нас особисто радити з приводу вибудовування стосунків зі східними партнерами.

Теплюк Станіслав Михайлович. Якщо ви знаєте цю людину, то це людина, яка займається міжнародним комерційним арбітражем. Але у нього фах в тому числі у видобутті корисних копалин, виробництві альтернативних джерел енергії і діяльності зі ЗМІ.

Тому є пропозиція затвердити перелік цих людей у якості позаштатних радників комітету. З привілеїв, на жаль, напевне для них ніяких, от да, да. А хіба що перепустка, да, да, тільки проблеми. Але в мене просто трошки грає совість, коли ми їх постійно юзаємо і звертаємося до поради, інколи вони самі приходять. Але принаймні для деяких це важливо якийсь там титул мати на візитці і все інше. Ще раз повторюю, це безоплатна робота і, в принципі, нас особисто ні до чого не зобов'язує.

Тому, якщо ви не заперечуєте, я би просив ухвалити цей перелік позаштатних консультантів з питань економічного розвитку – комітету. І всіма контактами цих людей я вам роздам разом з переліком їхніх там спеціалізацій і всього іншого. Тому прошу підтримати.

Да, будь ласка, пані Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я теж прошу підтримати пана голову в цьому питанні. Є одна тільки пропозиція: у нас дуже багато в цій раді економістів, запросити ще до неї представників Асоціації правників України. Щоб у нас була і юридична компетенція в тому числі. Це можна зробити пізніше. Ми просто можемо на наступному засіданні комітету додати туди експертів, з якими, наприклад, співпрацюємо ми на підкомітетах. І я буду ще пропонувати з антикорупційної політики експертів додати до цієї ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. Я хочу зазначити, що Станіслав Михайлович Теплюк – член Асоціації правників України.

БУЙМІСТЕР Л.А. О, ну, супер.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Тому через нього можна буде комунікувати в тому числі і з Асоціацією правників України.

Якщо не заперечуєте, колеги, прошу підтримати і проголосувати: хто – за? Проти? Утримались? Дякую.

Вичерпали порядок денний, "Різне" в тому числі. І дуже важливе питання, я вибачаюсь. У нас є два проекти законів, колеги. Якщо ви пам'ятаєте, на минулому засіданні ми з вами проголосували рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу і в цілому законопроект, який розпочинав дію Кодексу України про банкрутство. Це зі своєї сторони створило певні умови щодо невизначеності певних проблем. І ми домовилися, що ми паралельно починаємо процес підготовки проектів законів, які ці "брешки" позакривають.

Цей процес активно вилився в результат двох проектів законів. Пан Тарасенко пішов, він дуже тісно співпрацює з паном Скориком. Ці проекти законів вже подані і зареєстровані. І я просив би комітет наступного тижня зібратися для того, щоби ми швидко проголосували і дали їм подальший хід. Щоби ми знизили ці ризики, які виникли у зв'язку з відсутністю нормальної кількості...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання в тому, що... Коли у нас спливає строк все-таки, Вікторія Павлівна?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Спливає 5-го, і 7-го подача альтернативного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7-й – останній день. Тому ми 7-го приймаємо і спробуємо у вівторок винести в зал. Так, на жаль.

Давайте 7-го зробимо комітет, щоб ми конкретні ці два питання в тому числі і одразу розглянули на комітеті.

_____. Це ж буде не пленарний тиждень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, це не пленарний тиждень. Це прохання, щоби ми... Просто якщо ми зробимо в середу, то нам доведеться ще раз робити заради цих двох проектів законів. Тому є прохання провести 7-го комітет, якщо ви не заперечуєте. Можемо в першій половині дня. Так? Десь на 10-у для того, щоб Ярославу Івановичу теж...

Підходить всім, колеги? 7-е – це четвер.

_____. Так а 7-го спливає строк...

ГОЛОВУЮЧИЙ. По другому. Там по першому 5-го. *(Шум у залі)*

Так а в чому проблема? А, до 6 вечора. Може 7-го о 6-й?

Ярослав Іванович, що у вас?

_____. Можна в пленарний тиждень зберемося на 8-у.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, нам би уже рекомендувати у вівторок його поставити і винести в зал.

_____. 8-го.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 8-го? 8-го зранку.

ПІДЛАСА Р.А. Тобто суто формально ми можемо зранку зібратися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, давайте зробимо так. Давайте ми зберемося 7-го зранку, як ми домовились, о 10-й. Візьмемо перерву до 6-ї вечора. Якщо до 6-ї вечора нічого не закінчиться, то в порядку наявності пленуму, я попрошу колег з інших також бути присутніми. Ми ще раз зберемося шостого, закриємо засідання.

ПДЛАСА Р.А. Можна пропозицію озвучити? Давайте в середу проведемо комітет, як зазвичай і планувалося, а для формальної рекомендації законопроектів зберемося у вівторок 12 листопада о 8:30 в кулуарах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О 8:30?

ПДЛАСА Р.А. Чи о 9-й.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не встигнемо винести в зал.

ПДЛАСА Р.А. Чому? Ми ж...

БУЙМІСТЕР Л.А. На Погоджувальну треба спочатку винести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, сто відсотків. Давайте в п'ятницю. Ні, в середу тоді немає сенсу збиратися. В п'ятницю. Давайте на 10 ранку, нормально?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович, я думаю, що якщо у нас будуть інші члени комітету, то якщо у вас є відповідні плани, то ми не образимося. Пройшла робота, я так розумію.

Дякую всім, колеги.

Да, наша колишня колега Вікторія Пташник.

О 10-й, дякую.

ПТАШНИК В.Ю. Колеги, я буквально дуже швидко. Мене звати Вікторія Пташник, я народний восьмого скликання. Я чому прийшла? Я хотіла до вас звернулася. У вас на розгляді у комітеті знаходиться мій законопроект, який перейшов з попереднього скликання, його номер 0969, якраз у сфері конкуренційної політики, називається "Щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції".

Насправді, він вже став законом, адже він був прийнятий в трьох читаннях, розглянутий минулого скликання. Але, незважаючи на те, що я була його автором, я була змушена звернутися до Президента і просити накласти на нього вето, власне, на свій законопроект, адже помилково там був видалений інститут пені, яка нараховується порушникам за несплату штрафів Антимонопольному комітету. Президент наклав вето і надав свої пропозиції повернути цей інститут пені. І наразі все, що залишилося, це просто підтримати пропозиції Президента, який на сьогоднішній день розглядається у вас в комітеті, і винести їх в зал.

Законопроект напрацьовувався насправді... ми працювали, я є членом конкуренційного комітету Асоціації правників України, і ми працювали над цим законопроектом більше ніж 5 років. Він підтримується бізнес-асоціаціями. Є досить непоганим, я думаю, що, якщо ви ознайомитеся, ви це побачите.

Тому я дуже вас просила би, якщо, можливо, там на наступний комітет, чи на одне з наступних засідань винести ті пропозиції Президента, розглянути їх для того, щоби дати йому зелене світло, і він потрапив нарешті в зал і став законом. І я буду рада долучитися до дискусії, пояснити всі абсолютно норми, які в ньому є, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Пташник.

Дивіться, цей проект закону направлений до Кабінеті Міністрів, до Антимонопольного комітету з приводу уточнення позицій, чи не змінилося у них там щось. Тому як тільки ми отримаємо... Дякую.

БУЙМІСТЕР Л.А. Я можу просто розказати долю, якщо цікаво, дуже швидко.

Я, по-перше, на наступному тижні, і вас, пані Вікторія, теж запрошуюю, ще зараз графік зробимо, по перегляду самої реформи Антимонопольного комітету. Дуже гарні пропозиції в самому тексті законопроекту, який ми якраз в реформу враховуємо і вносимо, вона вже на наступному тижні буде зареєстрована. Тому швидше воно не буде в будь-якому разі. Чому було прийнято рішення все ж таки його внести в загальний текст законопроекту, тому що він надає процесуальні права відповідачам і здебільшого, скажімо так, і це було враховано. Але в той же час в новий законопроект, який зараз готується і буде зареєстрований на наступному тижні, вносяться і повноваження самого комітету. Тому ми його...

ПТАШНИК В.Ю. Ви хочете його заново перереєструвати і заново на три читання. Спочатку перше, друге...

БУЙМІСТЕР Л.А. Ми його не будемо на три читання пускати. Ми його не будемо перереєструвати, Вікторія. Ми врахували... Ні, дивіться, ми всі ці положення, ми не вносимо його заново. Ми всі положення, всі пропозиції, які в ньому були, врахували у новому законопроекті, який зараз буде на наступному тижні реєструватися. Але це буде...

ПТАШНИК В.Ю. В чому сенс? Якщо він проголосований, в чому сенс для такої процедури?

БУЙМІСТЕР Л.А. Тому що ми хочемо прийняти процесуальні права разом з процесуальними правами комітету, а не тільки права відповідачів. Ми можемо більш конкретно по кожній нормі поговорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Колеги, можна ще секунду вашого часу, будь ласка. Колеги, ще хвилинку вашого часу. Є пропозиція з приводу проведення наступного комітету. Може все-таки спробуємо о 6-й вечора в четвер? Давайте в четвер може, справді, я поясню яка різниця. Наступної п'ятниці Київський міжнародний економічний форум. Це раз. Два. Вже пан Юрчишин, наш секретар, давайте підемо назустріч йому, може все-таки о 6-й вечора в четвер проведемо, да? Всі "за"? Домовилися?

(Загальна дискусія)

Да, всім підходить? 9-а ранку понеділок, колеги. Понеділок, 9-а ранку.

_____ И только этих два вопроса, а остальное в среду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ці два питання, наступні за планом середа.

Так, стоп, стоп.

(Загальна дискусія)

Смотрите, мы пообещали "Укргазвидобування" третий. Вот эти три критических.

11 листопада 9-а година попередньо, да, о 9-й, о 9-й годині.

Все. Дякую, колеги.